

7.2.2025

Valtiovarainministeriö
kirjaamo.vm@gov.fi

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/13506/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle makeisten ja suklaan arvonlisäverokannan muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolta (KKV) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi makeisten ja suklaan arvonlisäverokannan muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksellä tavoitellaan lisää verotuloja valtion talouden vahvistamiseksi. Esityksen mukaan makeisten ja suklaan arvonlisäverokantaa korotettaisiin alennetusta 14 prosentin verokannasta yleiseen 25,5 prosentin verokantaan. Esityksessä arvioidaan muutoksen lisäävän verotuloja 85 miljoonaa euroa vuodessa.

Makeisille ja suklaalle esitettävää muita elintarvikkeita korkeampaa veroastetta ei esityksessä perustella terveydellisillä syillä, eikä kyseessä näin ollen ole haittavero. Päinvastoin esityksessä todetaan suoraan, että oletettavasti verolla ei ole merkittäviä kulutusvaikutuksia. Verokannan suuruuden määräisi esityksen mukaan tuotteen tullinimikkeistö.

Esityksen vaikutusarviointi on monipuolinen ja yleisesti ottaen KKV pitää sitä hyvänä. Muutoksia kulutuksessa on arvioitu hyvin, mukaan lukien vaikutusten kohtaanko kotitalouksiin tulokymmenyksittäin. Mahdolliset kilpailuvaikutukset liittyen muutoksen kohteena olevien ja sen ulkopuolelle jäävien tuotteiden välillä on kuitenkin esityksessä sivuutettu. Esityksessä arvioidaan, että makeisten kulutus ei tulisi merkittävästi vähenemään. Voi kuitenkin olla, että kuluttajat jossain määrin siirtävät kulutustaan herkkuihin, joita arvonlisäverokannan muuttaminen ei koske. Erityisesti kilpailu saattaa vääristyä eri verokannalle jäävien keksien kesken.

KKV pitää esitetyn kaltaisten rajattuihin tuotteisiin kohdistuvien erilaisten verokohtelujen käyttöä huonosti perusteltuina silloin kun niihin ei liity pyrkimystä ohjata kulutusta esimerkiksi terveellisempiin tuotteisiin.

Lasse Pöyry
Vanhempi ekonomistiKirsi Leivo
Pääjohtaja